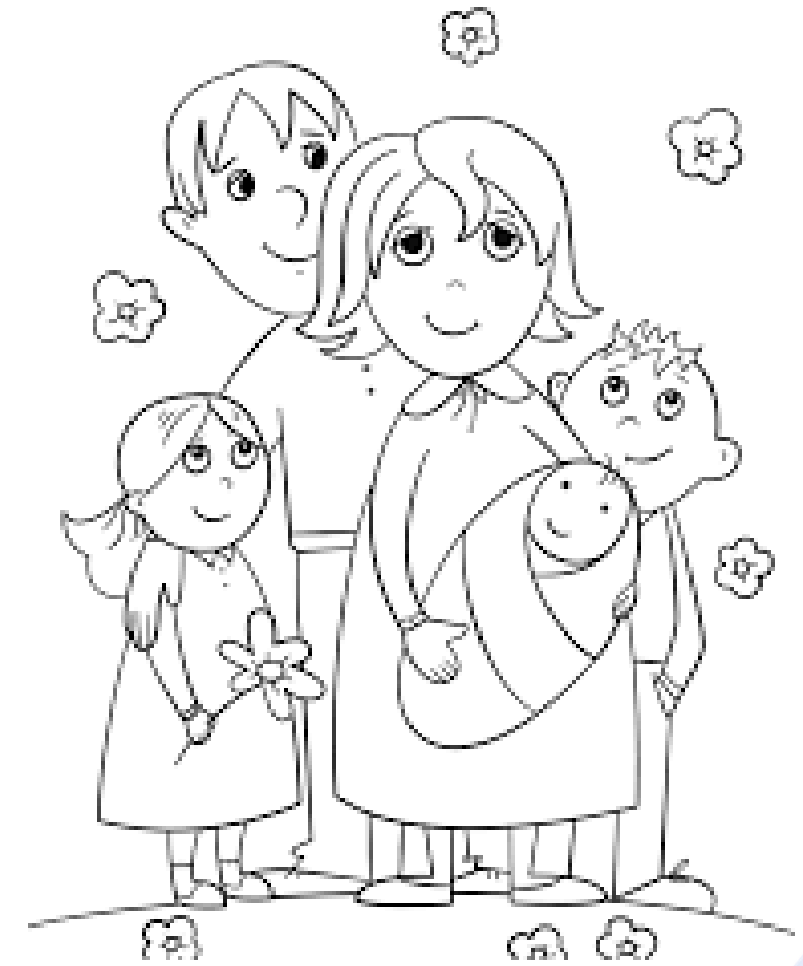

SAIRASTUNEEN LAPSEN VANHEMPIEN KOHTAAMINEN

KUVA: Lena London, Supercoloring, CC BY-SA 4.0
<https://www.supercoloring.com/fi/media/coloring/494824/onnellinen-perheitä> (CC- lisenssi)

PERHEEN VOIMAVAROJEN TUNNISTAMINEN JA VAHVISTAMINEN ON ERITYISEN TÄRKEÄÄ SILLOIN, KUN ELÄMÄNTILANNE KUORMITTAA. TUKI JA OHJAUS VOIVAT AUTTAA VANHEMPIA OTTAMAAN APUA VASTAAN SEKÄ TEKEMÄÄN TARVITTAVIA MUUTOKSIA SELVIYTYMISEN TUEKSI.

LAPSEN SAIRASTUESSA KOKO PERHE KOHTAA KRIISIN. VANHEMMAT VOIVAT KOKEA HUOLTA, PELKOA JA EPÄVARMUUTTA. TÄLLÖIN HOITOHENKILÖKUNNAN TARJOAMA TUKI ON KESKEISESSÄ ASEMASSA. KOTONA TAPAHTUVA HOITOTYÖ TARJOAA EMOTIONAALISTA TUKEA KOKO PERHEELLE SEKÄ MAHDOLLISTAA PERHEEN HOIDON JA HUOLENPIDON TOTEUTTAMISEN KOKONAISVALTAISESTI. KOTIHOIDON TARJOAMA MAHDOLLISUUS HOITAA LASTA KOTONA ON MERKITTÄVÄ OSA PERHEIDEN TUKEMISTA.

KOTIHOITO PERHEIDEN TUKENA

- MAHDOLLISTAA PERHEEN HOIDON OMASSA KODISSA.
- KOTONA OLOSUHTEET OVAT HOITAJAN NÄKÖKULMASTA HAASTAVAMMAT KUIN SAIRAALASSA, KOSKA HOITOVÄLINEITÄ ON VÄHEMMÄN KÄYTETTÄVISSÄ EIKÄ YMPÄRISTÖ OLE SUUNNITeltu HOITOTYÖHÖN.
- TYÖSKENTELY ON MONIAMMATILLISTA.
- PALVELUN AVULLA TUETAAN VANHEMPIEN JAKSAMISTA JA EHKÄISTÄÄN UUPUMUSTA
- PARANTAA PERHEIDEN ELÄMÄNLAATUA SEKÄ VÄHENTÄÄ KIPUA JA AHDISTUSTA.
- MAHDOLLISTAA PERHEELLE ENEMMÄN YHTEISTÄ AIKAA.
- AUTTAA ARJEN TEHTÄVISSÄ, ESIMERKIKSI RUOANLAITTOSSA JA SIIVOUKSESSA.

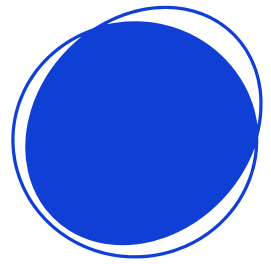

VUOROVAIKUTUSTAITO

Hoitajalta edellytetään kotihoidossa erityisesti seuraavia taitoja:

- Tilannetajua
- Hyviä sosiaalisia taitoja
- Kykyä kohdata perheet yksilöllisesti
- Kykyä tukea perhettä
- Joustavuutta
- Kuuntelemisen taitoa
- Läsnäoloa
- Empatiaa
- Rehellisyyttä
- Luotettavuutta

SAIRAUDEN VAIKUTUKSET PERHEESEEN

Lapsen sairaus muuttaa perheen dynamiikkaa ja voi vaikuttaa esimerkiksi vanhempien väliseen parisuhteeseen, sisarussuhteisiin ja perheen arjen rytmiin. Tilanteeseen liittyy myös taloudellisia, sosiaalisia ja emotionaalisia haasteita.

Sairauden tuomat haasteet voivat vahvistaa lasta ja perhettä henkisesti tavanomaista nopeammin. Perheet voivat ajan myötä löytää uusia selviytymiskeinoja ja voimavaroja. Lapsen sairastuminen voi lisätä yhteenkuuluvuuden tunnetta ja vahvistaa perheen sisäisiä suhteita. Selviytymiskeinoja ovat esimerkiksi avun pyytäminen, avoin keskustelu ja arjen rutiinien muokkaaminen tukemaan kaikkien perheenjäsenten jaksamista.

NEUVOJA PERHEIDEN TUKEMISEEN

- Hoitajana tuetaan perheiden välisiä suhteita ja voimavaroja edistämällä avointa keskustelua ja kannustamalla rohkeasti.
- Vanhempia ohjataan hyvään vuorovaikutukseen. Ajatus “Kun vanhempi huolehtii itsestään, niin lapsi voi hyvin” korostaa rauhallisen kohtaamisen, kuuntelemisen taidon ja oman jaksamisen huomioimisen merkitystä.
- Hoitajan tehtävänä on vahvistaa vanhempien osaamista ja luottamusta omaan vanhemmuuteensa sekä tukea perhettä kokonaisvaltaisesti. Tämä tarkoittaa ohjeiden antamista lapsen hoitoon, ohjausta arjen tilanteissa sekä vanhempien rohkaisemista itsenäiseen päätöksentekoon. Lisäksi vanhempia ohjataan pohtimaan omia voimavarojaan ja selviytymiskeinojaan.

JATKUU

- **Hoitajana havainnoidaan perheen tarvetta lisätuelle ajoissa seuraamalla perheen jaksamista, vuorovaikutusta ja arjen sujumista sekä ottamalla huoli puheeksi varhaisessa vaiheessa.**
- **Hoitajan tehtävänä on antaa perheelle positiivista ja kannustavaa palautetta huomioimalla vanhempien onnistumisia ja vahvuuksia arjessa.**
- **Hoitaja auttaa perhettä arkea ja tulevaisuutta koskevassa päätöksenteossa tarjoamalla tietoa eri vaihtoehtoista, tukemalla päätöksentekoa ja pohtimalla yhdessä ratkaisuja.**

HOITAJAN AMMATTITAITO KOTIHOIDOSSA

- Työssä tarvitaan hyvää itsenäistä päätöksentekokykyä.
- Osaaminen perustuu sosiaali- ja terveysalan koulutukseen, työn tavoitteisiin sekä laajaan kliiniseen osaamiseen.
- Hoitajalta edellytetään hyviä vuorovaikutus- ja viestintätaitoja sekä kykyä työskennellä eettisesti ja tasa-arvoisesti perheen arvoja kunnioittaen.
- Tehtävänä on tarjota tukea, tietoa ja ohjausta.
- Hoitotyössä korostuu perhelähtöinen ja kokonaisvaltainen työote: hyvä yhteistyökyky, luottamuksen rakentaminen perheen kanssa, lapsen hoito, perheen voinnin havainnointi sekä vanhempien tukeminen.
- On tärkeää huolehtia omasta jaksamisesta ja tunnistaa omat tunteet. Kollegiaalinen tuki, itsereflektio ja työnohjaus ovat keskeisessä asemassa.

KRIISITILANTEIDEN VAIHEET

Sopeutuminen sairauteen tapahtuu vaiheittain:

1. **Shokkivaihe:** alkaa heti tapahtuman jälkeen ja kestää noin 2 tunnista 2 päivään.
2. **Reaktiovaihe:** henkilö alkaa vähitellen tiedostaa, mitä on tapahtunut; kesto on noin 2 viikosta 2 kuukauteen.
3. **Käsittelyvaihe:** tapahtunutta aletaan hyväksyä; kesto on noin kuukauden tai pidempään.
4. **Uudelleensuuntautumisen vaihe:** tapahtunut muuttuu osaksi elämää.

Selviytyäkseen kriisistä ihminen tarvitsee fyysistä jaksamista, psyykkisiä voimavaroja sekä tukea läheisiltä. Jokaisella on omat keinonsa selviytyä vaikeista elämänmuutoksista. Kaikki tunteet ovat sallittuja ja luonnollisia reaktioita. Tunteiden hyväksyminen auttaa selviytymään kriisistä.

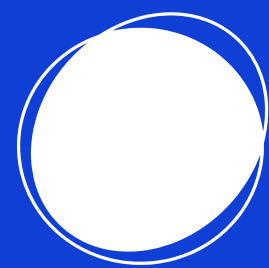
Kriisitilanteessa vanhempi voi reagoida hyvin yksilöllisesti, mutta yleisimpiä merkkejä ovat psyykkiset ja fyysiset oireet, kuten epätodellinen olo, lamaantuminen, ahdistuneisuus, ruokahaluttomuus, muistihäiriöt ja voimakkaat tunnereaktiot.

KRIISITILANTEESSA OLEVAN VANHEMMAN KOHTAAMINEN

1. **Shokkivaiheessa:** vanhemmat tulee kohdata rauhallisesti, olla läsnä ja tarjota tarvittaessa fyysistä kosketusta, esimerkiksi halaus. Tietoa annetaan lyhyesti ja selkeästi, koska shokkivaiheessa vanhempi ei välttämättä muista paljoa siitä, mitä on puhuttu.
2. **Reaktiovaiheessa:** on tärkeää kuunnella ja hyväksyä vanhempien erilaiset tunteet sekä keskustella heidän kanssaan tapahtuneesta.
3. **Käsittelyvaiheessa:** keskustellaan vanhempien kanssa erilaisista hoitomahdollisuuksista ja kerrataan aiemmin käsiteltyjä asioita. Vanhempia tuetaan kriisin käsittelyssä ja heille kerrotaan vertaistuen mahdollisuudesta.
4. **Uudelleensuuntautumisen vaiheessa:** vanhempia kannustetaan ja rohkaistaan palaamaan arkeen, esimerkiksi ylläpitämällä arjen rutiineja.

LISÄTUKEA PERHEILLE POHJANMAALLA

Vaasan päivystävä psykiatrinen sairaanhoitaja 24/7 puh. 062132009

- Palvelun sisältö: Hoidon tarpeen arviointia, keskusteluapua ja ohjausta jatkohoitoon.

Vaasan päivystysapu 24/7 puh. 116117

- Palvelun sisältö: Ohjaa oikean hoidon piiriin ja auttaa vähentämään päivystyksen ruuhkia.

Peppi-perhetyö puh. 0403575684, käytössä myös chat-palvelu

- Palvelun sisältö: ohjausta, neuvontaa ja yhteistä tekemistä.

Vaasan perheneuvola puh. 062181416

- Palvelun sisältö: tukikeskusteluja, arviointia, ohjausta ja asiantuntijaneuvontaa lasten kasvuun, kehitykseen ja sosiaalisiin taitoihin liittyen.

Vaasan perhekeskus, sähköinen chat palvelu 24/7

- Palvelun sisältö: neuvola-, lapsiperheiden kotipalvelu-, kasvatus- ja perheneuvonta-, nuorisoneuvola- sekä varhaiskasvatuspalvelut.

